

Parlamentul
Republicii Moldova

SG-07 nr. 605
12 noiembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de Hotărâre pentru abrogarea Hotărârii Parlamentului privind prelungirea stării de urgență nr. 274 din 21.09.2023

(nr.397 din 09.11.2023)

Direcția generală juridică a examinat, în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre specificat în titlu și expune următoarele considerații.

1. Proiectul supus avizării a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, fără a respecta cerințele constituționale.

2. Adoptarea actului normativ privind declararea stării de urgență reprezintă competența Parlamentului, ca unica autoritate investită în acest sens de Constituție (art.66 lit.m), art.72 alin.(3) lit.m) și cadrul legal infraconstituțional.

Conform art. 18 alin. (2) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, în funcție de evoluția situației, Președintele Republicii Moldova sau Guvernul poate solicita Parlamentului prelungirea sau reducerea duratei stării de urgență, precum și extinderea sau restrângerea ariei de acțiune a acesteia.

3. Dreptul de inițiativă legislativă prevăzut de art. 73 din Constituție urmează a fi valorificat ținând cont și de alte articole din Constituție care urmează a fi coroborate.

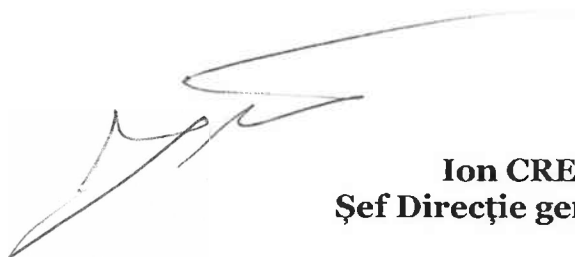
La acest capitol, relevante sunt precizările Curții Constituționale care în Hotărârea nr.15/2021 a observat că „Constituția nu-i acordă Parlamentului suficiente instrumente pentru a colecta de sine stătător informații privind eventualele pericole de natură să afecteze grav funcționalitatea statului sau viața obișnuită a populației. Autoritatea competentă de a colecta informații despre situația reală din țară, inclusiv informații referitoare la eventualele pericole sociale, și a evalua necesitatea declarării stării de urgență este Guvernul, care asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice [articolul 96 alin.(1) din Constituție], și Președintele Republicii Moldova dacă necesitatea stării de urgență este impusă, *inter alia*, de asigurarea securității naționale sau a ordinii publice

[articolele 77 și 87 din Constituție]. Astfel, deși Parlamentul poate declara starea de urgență, această competență devine activă atunci când necesitatea declarării stării de urgență este solicitată și motivată în modul corespunzător de autoritatea publică competentă. În caz contrar, se încalcă dispozițiile articolelor 1 alin. (3), 6 și 73 din Constituție”.

4. Astfel, în cazul declanșării stării de urgență, autoritățile statului în domeniu exercită competențe partajate: Președintele Republicii Moldova și Guvernul au competența de a propune declararea stării de urgență, iar Parlamentul are atribuția constituțională și legală de a declara această stare.

În mod corespunzător se procedează și în cazul prelungirii sau reducerii duratei stării de urgență, precum și extinderii sau restrângerii ariei de acțiune a acesteia.

În concluzie constatăm că, proiectul supus avizării este înaintat cu depășirea competențelor ce le revin în cadrul exercitării dreptului de inițiativă legislativă și urmează a fi restituit autorilor.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex.: Iu. Cojocaru,
tel.: 577.